

Auris-taalbeleid *betekent een belangrijke kwaliteitsimpuls*

Taal staat centraal. Dat is de kern van het nieuwe Auris-taalbeleid dat sinds juni 2009 van kracht is. Auris is voorlopig de eerste en enige binnen het cluster 2-taalonderwijs die nu met één organisatiebrede taalaanpak werkt.

De uitgangspunten van taalonderwijs kunnen heel verschillend zijn. Kies je voor een ontwikkelingsvolgende benadering of juist voor een programmagerichte aanpak? Moet het taalonderwijs leerling-gericht zijn of juist leerstofgericht? Gaat het om inleving of om prestaties? In juni 2009 verscheen het nieuwe taalbeleid van de Koninklijke Auris Groep (Auris) dat op al deze vragen duidelijke antwoorden geeft.

Doel is om de taalvaardigheid van cluster 2-leerlingen te verbeteren. “Voor het eerst hebben we één taalbeleid met één planmatige aanpak voor alle Auris-scholen. Dat is uniek binnen het cluster 2-onderwijs”, zegt Connie Fortgens van de afdeling Onderzoek en Opleiding van Auris. In samenspraak met Auris-medewerkers stelde zij het nieuwe taalbeleid samen.

Duidelijkheid

Waarom één taalbeleid voor alle Auris-scholen? Connie Fortgens: “Om verschillende redenen. Ten eerste bouwen we met dit taalbeleid voort op een ontwikkeling die al in 2006 in gang is gezet met het Programma Vergroting Leeropbrengsten. Verder spelen we hiermee in op inhoudelijke vragen vanuit het werkveld over het taalonderwijs. Er bleek behoefte aan duidelijke kaders om mee te werken. Dan is er nog een punt. Binnen Auris spreken we veel over taal en onderwijs maar we bedoelen niet altijd hetzelfde. Dat geldt niet alleen voor de aanpak en uitgangspunten maar ook voor de begrippen die we hanteren. Door dit alles nu in één taalbeleid te vatten, zorg je voor eenheid en kunnen alle Auris-scholen binnen dezelfde kaders aan de slag met het taalonderwijs. Zo ontstaat er niet alleen duidelijkheid voor medewerkers, leerlingen en ouders maar ook voor iedereen daarbuiten die een beroep wil doen op onze expertise.”

Leerdoelen

Waar draait het nu om in het nieuwe Auris-taalbeleid? “We kiezen voor een programma- en leerstofgerichte benadering. Daarbij werken we met concrete leerdoelen. Die keuze is gebaseerd op onderzoek van prof. Anne Vermeer waaruit blijkt dat NT2-leerlingen en zwakke een-talige leerlingen het meeste gebaat zijn bij een gestructureerde aanpak van het woordenschatonderwijs. We nemen aan dat dit ook het geval is bij onze leerlingen.

De meerwaarde van één taalbeleid ligt er vooral in dat we allemaal hetzelfde willen. De bedoeling is dat daardoor onze diensten beter op elkaar gaan aansluiten en er voor leerlingen een betere aansluiting komt naar vervolgonderwijs. Dat is natuurlijk essentieel. Vooral als je leerlingen naar het hoogst mogelijke niveau wilt begeleiden en hun ook kansen wilt bieden eventueel naar het regulier onderwijs door te stromen. We laten het verder aan schooldirecties over om dit taalbeleid concreet handen en voeten te geven.”

Scholing

Voor directeur Paul de Haan van de Bertha Muller School in Utrecht is het werken met een taalbeleid niet nieuw. “Wij waren al eerder bezig met het opstellen van een eigen taalbeleidsplan maar gaan dit nu aan de hand van het nieuwe taalbeleid verder uitbreiden. Dit nieuwe taalbeleid biedt ons nóg meer mogelijkheden om concreter inhoudelijk samen te werken. Niet alleen met medewerkers binnen onze school, maar ook met andere Auris-so-scholen in de regio. We gaan nu immers allemaal uit van dezelfde uitgangspunten en dezelfde doelen en kunnen van elkaar leren bij de concrete uitvoering of het opzetten van het taalbeleid.

Voor leerkrachten betekent dit plan overigens dat ze niet meer van het taalbeleid mogen afwijken. Taal is nu onze hoofdtak. We zijn geen ontwikkelingsvolgende school meer, maar werken doelgericht en methodisch en toetsen regelmatig wat de leerprestaties zijn. En ik zie het ook als mijn taak om voor die aanpak draagvlak te creëren. Belangrijk is dat medewerkers van elkaar leren en elkaar

Foto: Peter Eigeman

ondersteunen, zodat je samen inhoud geeft aan dit plan. Ook organiseren we studiedagen en waar nodig aanvullende scholing om medewerkers optimaal in staat te stellen dit taalbeleid goed uit te voeren.”

Taalcoördinator

Wat merkt de werkvloer nu van dit alles? Marike Kempen, taalcoördinator en logopediste bij de Bertha Muller School kan er nog niet veel over zeggen. “Voor de uitvoering van dit beleid zijn veel stappen nodig. Iedereen moet weten hoe dit in de praktijk moet worden uitgevoerd. En zover is het nog niet. Binnenkort hebben we een studiedag over dit onderwerp. Dat is in elk geval een goede eerste stap. Verder pleit ik voor de aanstelling van een onderwijs- en taalcoördinator op elke schoollocatie omdat het taalbeleid van cluster 2-scholen zo complex is. Zo’n taalcoördinator kan alle betrokken partijen niet alleen begeleiden bij alle fases van de invoering maar ook bij de instandhouding én evaluatie van het taalbeleid.”

Ouders

Arend Verschoor, beleidsmedewerker van de FOSS, is ingenomen met het nieuwe taalbeleid. “Wij horen ouders al heel lang klagen over het feit dat ze niet altijd goed weten wat ze kunnen verwachten van het taalonderwijs en dat ze gemaakte keuzes voor hun kind niet altijd begrijpen. Door uit te gaan van één taalbeleid waarin je precies formuleert wat je met het taalonderwijs wilt

bereiken en hoe je dit wilt doen, schep je duidelijkheid. Dat is positief.

Bovendien is er met dit taalbeleid een duidelijke inspanningsverplichting vastgelegd om kinderen waar mogelijk in het reguliere onderwijs te laten instromen. Daarmee speelt het taalbeleid ook in op wat veel ouders graag willen. Ten slotte omvat het taalbeleid ook scholing van medewerkers. Belangrijk want ook daarover horen we wel eens kritische geluiden bij onze achterban. Wij zien het Auris-taalbeleid dan ook als een duidelijke kwaliteitsimpuls.”

De deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en de rol van de ouders vragen volgens Arend Verschoor wel om extra aandacht. “Om dat te realiseren moet je wat ons betreft heel actief zijn en concreet aanvullend beleid voeren. Dat mis ik nog een beetje in dit verhaal. En verder lijkt het me goed om duidelijk aan te geven hoe je ouders, en dan vooral ook allochtone ouders meer bij het onderwijs wilt betrekken. Ook hun rol is essentieel bij het taalonderwijs. Maar al met al beschouwen we het Auris-taalbeleid als een prima ontwikkeling, die zeker navolging verdient.”

JOKE VAN DER LEIJ

Het Auris-taalbeleid is te bestellen door een e-mail te sturen naar info@auris.nl. Bij vermelding van naam, functie, naam organisatie en adres wordt een exemplaar door Auris verstuurd.